

The Tradition
NEMESIS
COURT SIMULATIONS

ANAYASA 1
ÇALIŞMA REHBERİ

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
GENEL SEKRETER MEKTUBU	3
MAHKEMEDEN SORUMLU GENEL SEKRETER VEKİLİ MEKTUBU	5
1. TÜRK ANAYASA HUKUKUNA GİRİŞ, ANAYASA MAHKEMESİ TARİHÇESİ VE AMACI	6
1.1. Anayasa Mahkemesinin Tarihçesi	6
1.1.1. 1961 Anayasası Dönemi	7
1.1.2. 1982 Anayasası Dönemi	7
1.2. Anayasa Mahkemesinin Anayasadaki Yeri	8
1.3. Anayasa Mahkemesinin Görev ve Yetkileri	8
1.4. Bireysel Başvurunun Anayasal Temelleri	10
1.5. Bireysel Başvurunun Amacı ve Niteliği	10
1.6. Bireysel Başvurunun Şartları	10
2. SİMÜLASYONUN AMACI VE TEMEL ÖZELLİKLERİ	11
2.1. Simülasyonun Amacı	11
2.2. Simülasyonun Klasik Anayasa Mahkemesi Simülasyonlarından Farkı	12
2.3. Beklenen Çıktı	13
3. DAVA KONULARINA GİRİŞ	14
4. DAVAYA KONU OLAN OLAYLARIN GEREKÇELİ KARARLARI	15
4.1. 1. Olay	15
5. TANIK BEYANLARI VE DELİLLER	25
6. UYGULANACAK HUKUK	36
Türk Ceza Kanunu m. 125	36
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 12	36
Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.	36

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.	37
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 13	37
Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.	37
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 23	37
Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.	37
Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;	37
Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;	37
Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.	37
(Değişik fıkra: 7/5/2010-5982/3 md.) Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.	37
Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.	37
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 25	37
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 26	38
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 28	38
7. KAYNAKÇA	38
8. DAVA KONULARINA GİRİŞ 2 : Ahmet Uzun Norm Denetimi	39
9. DAVAYA KONU OLAN OLAYLARIN GEREKÇELİ KARARLARI	40
T.C. ANKARA 1. VERGİ MAHKEMESİ	40
TÜRK MİLLETİ ADINA	40
GEREKÇELİ KARAR	40
GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:	41
Davalı idare, dava konusu işlemlerin kanuni dayanağının bulunduğunu, kamu maliyesi	

ve kamu yararı gereği düzenleme yapıldığını, işlemlerin hukuka uygun olduğunu belirterek davanın reddini savunmuştur._____ 41

İNCELEME VE GEREKÇE:_____ 41

1. Yetki Yönünden_____ 41

Dava konusu düzenlemelerin, ilgili mevzuat kapsamında idareye tanınan yetki çerçevesinde tesis edildiği anlaşılmış olup, yetki yönünden hukuka aykırılık bulunmamaktadır._____ 41

2. Harç Tutarının Belirlenmesi Yönünden_____ 41

3. Ödeme Usulüne İlişkin Düzenleme Yönünden_____ 41

4. İndirim Uygulaması Yönünden_____ 42

SONUÇ VE HÜKÜM:_____ 42

10. UYGULANACAK HUKUK_____ 48

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 73_____ 48

Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür._____ 48

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.____ 48

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır._____ 48

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.(1)_____ 48

(1) 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiştir._____ 49

GENEL SEKRETER MEKTUBU

Sayın Katılımcılar,

Konferansın genel sekreteri olarak sizleri burada görmekten büyük bir memnuniyet duyuyorum. Türkiye'nin en çok rağbet gören hukuk konferanslarından birine ev sahipliği yapmanın heyecanını şimdiden hissediyor olmaktan gurur duyuyoruz. Yıllardır hukuk öğrencileri için etkileşimli ortamlarda ayrıcalıklı etkinlikler oluşturmak adına çaba gösteren deneyimli ekibimizle birlikte, sizleri aramızda görmek için sabırsızlanıyoruz.

Konferansımızın temel amacı, hukuk öğrencileriyle ortak ve geniş bir vizyon oluşturmak ve onlara akademik hayatları boyunca hukuk alanı kapsamında mesleki faaliyetleri deneyimleme fırsatı sunmaktır. Alanla ilgilenen birçok kişiyle rekabet içinde, sizleri mesleğe hazırlamak amacıyla eğitici ve öğretici deneyimler sunacak şekilde tasarlanmış olan duruşma simülasyonumuzda, tatmin edici bir deneyim yaşayacaksınız.

Ayrıca, konferansın hem akademik hem de organizasyon ekiplerinin sizlere harika bir deneyim sunmak için uyum içinde çalıştığını özellikle vurgulamak isterim. Bu vesileyle, değerli meslektaşım ve Sayın Genel Direktörümüz Eylül Çamyurdu'na, Genel Direktör Yardımcılarımız Duygu Aka ve Elif Atay'a organizasyona yönelik olağanüstü çabaları ve mükemmeliyetçi yaklaşımları için teşekkürlerimi sunuyorum; ayrıca akademik ekibi yönlendirmede ve oluşturulmasında gösterdiği üstün emek ve katkıları dolayısıyla Sayın Genel Sekreter Yardımcımız Safvet Yusuf Tıgılı'ya da teşekkürlerimi iletmem istiyorum.

Son olarak, konferans adına, Nemesis Court Simulations The Tradition'a katıldığımız için sizlere teşekkür etmek isterim. Mesleğine tutkuyla bağlı, meraklı ve seçkin hukuk öğrencileriyle birlikte olmaktan gurur duyuyoruz.

Saygılarımla,

DEFNE TANRIVERDİ

Nemesis The Tradition 2026 Genel Sekreteri

MAHKEMEDEN SORUMLU GENEL SEKRETER VEKİLİ MEKTUBU

Değerli Katılımcılar,

Anayasa Mahkemesi simülasyonumuza hoş geldiniz. Mahkemeden sorumlu genel sekreter vekili olarak, sizleri bu süreçte birlikte çalışacak olmaktan büyük memnuniyet duyduğumu belirtmek isterim. Önümüzdeki üç gün boyunca, anayasal yargının işleyişini yakından deneyimleyeceğiniz, hukuki tartışmalarla düşünsel sınırlarınızı zorlayacağınız ve aynı zamanda keyifli bir akademik ortamda bulunacağınız bir süreç sizleri bekliyor.

Bu simülasyon, yalnızca teorik bilgilerin uygulanması açısından değil, aynı zamanda analitik düşünme, yorumlama ve kolektif karar alma becerilerinin geliştirilmesi açısından da önemli bir fırsat sunmaktadır. Özellikle Anayasa Mahkemesi modelinde ilerleyecek olan bu çalışmada, hâkimler arası tartışmaların derinliği ve çok boyutlu bakış açıları sürecin en değerli unsurlarından biri olacaktır.

Bu vesileyle, böylesine kapsamlı ve nitelikli bir organizasyonu mümkün kılan organizasyon ekibine ve akademik içeriğin hazırlanmasında büyük emek harcayan akademi ekibine içten teşekkürlerimi sunmak isterim. Onların özverili çalışmaları sayesinde sizlere verimli ve zengin bir deneyim sunulmaktadır.

Katılımınız, katkılarınız ve ortaya koyacağınız emekle bu simülasyonun daha da anlamlı hale geleceğine inanıyorum. Hepinize verimli, öğretici ve aynı zamanda keyifli geçecek üç gün diliyorum.

Saygılarımla

İlkim Damla Birtay

Genel Sekreter Vekili

1. TÜRK ANAYASA HUKUKUNA GİRİŞ, ANAYASA MAHKEMESİ TARİHÇESİ VE AMACI

1.1. Anayasa Mahkemesinin Tarihçesi

Anayasa Mahkemesi, Türkiye’de anayasal yargının kurumsallaşmasının en önemli göstergesi olup anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkesinin yargısal güvencesi olarak ortaya çıkmıştır. Anayasal düzenin korunması ve temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması bakımından merkezi bir role sahiptir. Osmanlı Devleti ve erken Cumhuriyet döneminde anayasal denetim, bağımsız bir yargı organı aracılığıyla değil, büyük ölçüde siyasal mekanizmalar yoluyla yürütülmüştür. Bu durum özellikle yasama organının işlemlerinin anayasal sınırlar içinde tutulması ve temel hakların etkili biçimde korunması bakımından önemli eksikliklere yol açmıştır. Anayasa Mahkemesinin kurulmasıyla birlikte anayasal denetim yargısal bir mekanizma aracılığıyla gerçekleştirilmeye başlanmış ve anayasanın üstünlüğü ilkesi kurumsal bir güvenceye kavuşmuştur.

1.1.1. 1961 Anayasası Dönemi

Türkiye’de Anayasa Mahkemesi, 1961 Anayasası ile kurulmuştur. 1961 Anayasası, anayasanın üstünlüğü ilkesini açık biçimde benimsemiş ve bu ilkenin hayata geçirilebilmesi amacıyla Anayasa Mahkemesini kurumsal bir denetim organı olarak düzenlemiştir. Mahkeme, 25 Nisan 1962 tarihinde faaliyete başlamıştır. Mahkemenin kuruluşu, görevleri, yetkileri ve çalışma usulleri 1961 Anayasası’nın 145 ila 152. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Bu dönemde Anayasa Mahkemesi, kanunların ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün Anayasa’ya şekil ve esas bakımından uygunluğunu denetlemekle görevlendirilmiştir (1961 Anayasası m.147). Böylece yasama organının işlemlerinin anayasal sınırlar içerisinde kalması amaçlanmıştır. Ayrıca Mahkeme, Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu üyeleri ve yüksek yargı mensuplarını görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılama yetkisine sahip kılınmıştır (1961 Anayasası m.145). Bununla birlikte 1961 Anayasası döneminde bireylerin doğrudan Anayasa Mahkemesine başvurabileceği bir yol öngörülmemiştir. Temel hak ve özgürlüklerin korunması daha çok norm denetimi yoluyla dolaylı biçimde sağlanmıştır

1.1.2. 1982 Anayasası Dönemi

1982 Anayasası, Anayasa Mahkemesini anayasal sistem içerisinde muhafaza etmiş ve Mahkemeyi anayasal yargının en yüksek organı olarak düzenlemiştir. Mahkemenin kuruluşu ve üye yapısı Anayasa'nın 146. maddesinde, görev ve yetkileri ise 146 ila 153. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Mahkeme; kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya uygunluğunu denetlemekle görevlidir. Anayasa değişiklikleri ise yalnızca şekil bakımından denetlenmektedir (AY m.148/1).2010 anayasa değişiklikleri ile birlikte Anayasa Mahkemesinin fonksiyonunda önemli bir değişim gerçekleşmiş ve bireysel başvuru yolu kabul edilmiştir. Böylece bireylerin temel hak ihlali iddiasıyla doğrudan Anayasa Mahkemesine başvurabilmelerinin önü açılmıştır (AY m.148/3). Bu değişiklikle birlikte Mahkeme yalnızca norm denetimi yapan bir organ olmaktan çıkmış, aynı zamanda temel hak ve özgürlükleri koruyan bir hak mahkemesi niteliği kazanmıştır. Anayasa'nın belirli maddelerinde değişiklik öngören 21/1/2017 tarih ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un kabul edilmesiyle birlikte Anayasa Mahkemesi'nin kuruluşu, görev ve yetkileri yeniden düzenlenmiştir. Bu Anayasa değişikliğinin ardından 30/3/2011 tarih ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da da değişiklik yapılarak Anayasa Mahkemesi'nin kuruluşu ile usul ve esasları yeniden belirlenmiştir. 6771 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle "Kanun Hükmünde Kararname" kavramı kaldırılmış; Cumhurbaşkanına, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri çıkarma yetkisi verilmiştir. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasa'ya aykırılık iddialarını inceleme yetkisi ve görevi de Anayasa Mahkemesine verilmiştir. 6771 sayılı Kanunla Anayasada yapılan değişiklikle Başbakanlık kaldırılmış ve Anayasa Mahkemesine iptal davası açabilecek olanlar da değiştirilmiştir. Buna göre; Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde iptal davası açabilme hakkı; Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere aittir.

1.2. Anayasa Mahkemesinin Anayasadaki Yeri

Anayasa Mahkemesi, anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkesinin kurumsal güvencesidir (AY m.11). Mahkeme, yasama ve yürütme organlarının işlemlerinin anayasal sınırlar içinde kalıp kalmadığını denetleyerek hukuk devletinin devamlılığını sağlar. Mahkeme, klasik anlamda yalnızca uyuşmazlık çözen bir yargı mercii değildir. Aynı zamanda anayasal düzeni koruyan ve normlar hiyerarşisinin tepesinde yer alan Anayasa'nın etkinliğini sağlayan bir yüksek yargı organıdır. Bu yönüyle kuvvetler ayrılığı ilkesinin yargısal ayağını oluşturur. Anayasa Mahkemesi, Genel Kurul ve iki bölüm hâlinde çalışmaktadır (AY m.149/1). Bireysel başvurular bölümler tarafından karara bağlanırken; norm denetimi, siyasi parti davaları ve Yüce Divan yargılamaları Genel Kurul tarafından karara bağlanmaktadır (AY m.149/2).

1.3. Anayasa Mahkemesinin Görev ve Yetkileri

Anayasa Mahkemesi, Türkiye'deki anayasal yüksek yargı organlarından biridir. Anayasa Mahkemesi, 1982 Anayasasında 146 ila 153. maddeler arasında düzenlemiştir. 1982 T.C anayasası madde 148'de belirtildiği üzere ;

- **Norm Denetimi** : Soyut ve somut norm denetimi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler.
- **Bireysel Başvuru** : Uluslararası Antlaşmalara taraf olmanın getirdiği yükümlülükler sonucuyla 2010 Anayasası değişikliğiyle birlikte bireysel başvuru yolu açılmıştır. Kamu gücünü kullanan kişi ve kurumların sebep olduğu hak ihlallerine karşı 23 Eylül 2012 tarihinden itibaren anayasal yargı denetimi başlatılmıştır. Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlali iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulabilir.

- Yüce Divan Sıfatıyla Yargılama: Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay (Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Ayrıca Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.
- Siyasi Parti Kapatma Davaları: Siyasî Partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından karara bağlanır. Anayasa Mahkemesi, temelli kapatma yerine, dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebilir. Siyasi Partilerin Mali Denetimi: Siyasî partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yerine getirilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlar.

1.4. Bireysel Başvurunun Anayasal Temelleri

Bireysel başvuru yolu, Anayasa'nın 148. maddesinin 3, 4 ve 5. fıkrasında düzenlenmiştir. Buna göre herkes, Anayasa'da güvence altına alınmış ve aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında bulunan temel hak ve özgürlüklerinden birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir (AY m.148/3). Bu mekanizma, temel hak ihlallerine karşı ulusal düzeyde etkili bir başvuru yolu oluşturmayı amaçlar ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmeden önce iç hukukta bir denetim imkânı sağlar. Bireysel başvurunun usul ve esasları ise 6216 sayılı Kanun'un 45–51. maddeleri arasında düzenlenmiştir.

1.5. Bireysel Başvurunun Amacı ve Niteliği

Bireysel başvurunun temel amacı, kamu gücü işlemleri nedeniyle ortaya çıkan temel hak ihlallerinin giderilmesini sağlamak ve anayasal güvencelerin etkili biçimde uygulanmasını

temin etmektir (6216 s. Kanun m.45/1). Bireysel başvuru, olağan bir kanun yolu değildir. Anayasa Mahkemesi bireysel başvurularda derece mahkemelerinin yerine geçerek maddi vakıa veya delil değerlendirmesi yapmaz (6216 s. Kanun m.49/6). Mahkeme yalnızca başvuruda ileri sürülen olayların anayasal bir hak ihlaline yol açıp açmadığını incelemektedir. Bu yönüyle bireysel başvuru, hukuk sisteminde ikincil ve istisnai nitelikte bir hak arama yolu olarak kabul edilmektedir.

1.6. Bireysel Başvurunun Şartları

Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuruyu esastan inceleyebilmesi için başvurunun belirli kabul edilebilirlik şartlarını taşıması gerekir. Bu şartlar 6216 sayılı Kanun'da düzenlenmiştir.

- İç Hukuk Yollarının Tüketilmesi

Başvurucu, ihlal iddiasına karşı hukuk düzeninde mevcut ve etkili tüm iç hukuk yollarını tüketmiş olmalıdır (6216 s. Kanun m.45/2).

- Süre Şartı

Başvuru, iç hukuk yollarının tüketildiği tarihten; başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılmalıdır (6216 s. Kanun m.47/5).

- Mağdur Sıfatı

Başvurucu, ihlal edildiğini ileri sürdüğü işlem, eylem veya ihmal nedeniyle doğrudan ve kişisel olarak etkilenmiş olmalıdır (6216 s. Kanun m.46/1).

- Açıkça Dayanaktan Yoksun Olmama

Başvuru açıkça dayanaktan yoksun olmamalıdır. Açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilmezliğine karar verilebilir (6216 s. Kanun m.48/2).

- Konu Bakımından Yetki

İhlal iddiası, Anayasa'da güvence altına alınmış ve aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile Türkiye'nin taraf olduğu protokoller kapsamında korunan bir hakka ilişkin olmalıdır (AY m.148/3; 6216 s. Kanun m.45/1).

2. SİMÜLASYONUN AMACI VE TEMEL ÖZELLİKLERİ

2.1. Simülasyonun Amacı

Bu simülasyonun amacı, bir gazetecinin yazdığı köşe yazısı ve yaptığı sosyal medya paylaşımı nedeniyle hakkında yürütülen ceza yargılamasının, Anayasa'da güvence altına alınan ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesini sağlamaktır.

Somut olayda gazeteci Orkun Porsuk'un, güncel siyaset ve bir milletvekiline yönelik eleştirileri sonrasında hakkında hakaret suçundan dava açılmış ve tutuklu yargılanmasına karar verilmiştir. Bu süreç sonunda mahkûmiyet kararı kesinleşmiş ve çeşitli aşamalardan sonra başvuru Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulunmuştur.

Bu simülasyonda temel olarak, yapılan açıklamaların ifade özgürlüğü kapsamında kalıp kalmadığı, eleştiri ile hakaret arasındaki sınırın nerede olduğu ve kamuya mal olmuş kişilere yönelik eleştirilerin daha geniş değerlendirilip değerlendirilemeyeceği tartışılacaktır. Ayrıca tutuklama kararının gerekli ve ölçülü olup olmadığı da genel hatlarıyla ele alınacaktır. Kısacası bu çalışma, ifade özgürlüğünün sınırlarını ve bu özgürlüğe yapılan müdahalelerin anayasal açıdan nasıl değerlendirildiğini anlamaya yönelik bir uygulama niteliği taşımaktadır.

2.2. Simülasyonun Klasik Anayasa Mahkemesi Simülasyonlarından Farkı

Bu simülasyon, klasik Anayasa Mahkemesi simülasyonlarından bir noktada ayrılmaktadır. Geleneksel simülasyonlarda başvuru vekili ve Adalet Bakanlığı temsilcisi veyahut davalı avukat gibi taraflar aktif rol almakta, yargılama daha çok çekişmeli bir yapı içerisinde ilerlemektedir. Ancak bireysel başvuru sisteminin doğası gereği Anayasa Mahkemesi, esasen taraflar arasındaki uyuşmazlığı çözmekten ziyade, temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilip edilmediğini inceleyen bir denetim organıdır.

Bu nedenle kurgulanan simülasyonda taraf avukatlarına yer verilmemiş; bunun yerine yalnızca mahkeme üyelerinin bulunduğu, hâkim merkezli bir değerlendirme süreci tasarlanmıştır. Bu yaklaşım, Anayasa Mahkemesi'nin uygulamadaki işleyişine daha yakındır. Zira bireysel başvurularda Mahkeme çoğunlukla dosya üzerinden inceleme yapmakta; tarafların sözlü sunumları sınırlı bir yer tutmaktadır. Asıl belirleyici olan, raportör incelemesi, dosya kapsamı ve üyelerin kendi hukuki değerlendirmeleridir.

Simülasyonda ayrıca klasik yargılama tekniklerinin ötesine geçilerek, “geçmişe dönüş” kurgusu kullanılmıştır. Bu sayede mahkeme üyeleri, daha önceki yargılamalarda alınan tanık beyanlarını, delilleri ve teknik verileri yeniden inceleyebilecek; ancak bunu bir ilk derece mahkemesi gibi değil, anayasal denetim perspektifiyle değerlendirecektir. Böylece katılımcılar, delil tartışmasını değil, delillerin anayasal hak ihlali doğurup doğurmadığını analiz etmeye yönlendirilecektir.

Bu yönüyle simülasyon, tarafların ikna çabasına dayanan bir duruşma modelinden ziyade, hâkimlerin kendi aralarında yürüttüğü kolektif anayasal muhakemeyi merkeze alan özgün bir yapı sunmaktadır.

2.3. Beklenen Çıktı

Simülasyonun sonunda katılımcılardan beklenen çıktı, Anayasa Mahkemesi'nin karar formatına uygun, gerekçeli bir karar ortaya koymalarıdır. Bu kapsamda katılımcılar, bireysel başvuru incelemesinin doğal akışına uygun şekilde öncelikle başvurunun şekli ve kabul edilebilirlik şartlarını ele alacak; başvurunun süresi içinde yapılıp yapılmadığını, başvurucunun mağdur sıfatının bulunup bulunmadığını, iç hukuk yollarının usulüne uygun şekilde tüketilip tüketilmediğini ve başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olup olmadığını değerlendireceklerdir. Ayrıca başvurunun konu, kişi ve zaman bakımından Mahkemenin yetki alanına girip girmediği de bu aşamada incelenecektir. Başvurunun kabul edilebilir bulunması hâlinde ise esas incelemesine geçilerek, ileri sürülen hak ihlallerinin Anayasa'nın ilgili maddeleri çerçevesinde değerlendirilmesi yapılacaktır. Bu aşamada, bir temel hakka müdahale olup olmadığı, bu müdahalenin kanuni dayanağının bulunup bulunmadığı, meşru bir amaca dayanıp dayanmadığı ve demokratik toplum düzeninde gerekli ve ölçülü olup olmadığı hususları birlikte ele alınacaktır. Katılımcılar ayrıca, olası bir ihlal tespiti durumunda ihlalin nasıl giderileceğini de değerlendirerek; yeniden yargılama yapılması, maddi veya manevi tazminata hükmedilmesi ya da ihlalin tespiti ile yetinilmesi gibi sonuçlara ilişkin bir sonuca ulaşacaklardır. Sonuç olarak simülasyon, “başvurunun kabul edilemez olduğu”, “ihlalin bulunmadığı” veya “ihlalin bulunduğu” yönünde bir karar ile tamamlanacak ve katılımcılar somut olay üzerinden anayasal yargılama sürecinin tüm aşamalarını deneyimleme imkânı bulacaktır.

3. DAVA KONULARINA GİRİŞ

5 Ocak 2021 Gazete yazısı paylaşımı

7 Ocak 2021 Mehmet Önal'ın Twisterdan bu yazıyı görmesi

8 Ocak 2021 hakaret suçundan ötürü yasal süreç başlatması

10 Aralık 2021 ilk derece mahkemesi gerekçeli kararı

14 Aralık 2021 İstinaf başvurusu Gazeteci tarafından

20 Kasım 2022 İstinaf gerekçeli kararının çıkması

25 Kasım 2022 Temyize başvuru

22 Aralık 2022 Temyiz kararının açıklanması

25 Ocak 2023 tarihinde bireysel başvuru formunun doldurulması

Olay Akışı

Orkun Porsuk Özgürlük Gazetesinde yazmış olduğu köşe yazısında belirtmiş olduğu üzere güncel siyaset algısının insanları ayırdığını ve insanları kutuplaştırarak iç savaşa ittiğini ve bunun da toplum üzerinde psikolojik baskı oluşturduğunu bununla beraber siyaseti yönlendirirken dini ve geleneksel değerlerin kullanılmasının siyasi etiğe uygun olmadığını belirtmiştir. Yazmış olduğu yazısında kamu görevini sürdürmekte olan milletvekili Mehmet Önal hakkında Meclis içerisindeki bu taraftar tutumunun toplumu kışkırtıcı ve bölücü olduğunu bunun halk üzerinde olumsuz etki yarattığını ileri sürmüştür. Mehmet Önal bu yazıyı sosyal medya kuruluşu olan Twister üzerinden görmüş ve Gazeteci Orkun Porsuk hakkında hakaret suçunu işlemekten yasal bir süreç başlatmıştır. İlk derece mahkemesi kararı uyarınca Gazeteci Orkun Porsuk'un tutuklu yargılanmasına milleti galeyana getirmesi ve hakaret suçlarından ötürü suçunun sabit olduğunu kanaat getirmiştir. Bunun üzerine Orkun Porsuk İlk derece mahkemesinin kararı üzerine istinaf yoluna başvurmuştur. Çıkan istinaf kararı uyarınca işlenen suçun kamu görevlisinin itibarını zedelediğine ve kamunun üstünlüğüne bastırarak tutukluluğun devamına karar vermiştir. Bu karar üzerine Gazeteci Orkun Porsuk temyiz yoluna başvurarak süreci devam ettirmiştir. Bu deneme üzerine Yargıtay incelemesi uyarınca İlk derece mahkemesinin kararı onanmıştır. Tutukluğunun devamı kararı kesinleşmiştir. Bunun üzerine Orkun Porsuk ve vekili Anayasa mahkemesine bireysel başvuru yoluna giderek ifade özgürlüğünün engellenmesinin anayasaya aykırı olduğunu belirtmiştir. Bu durum üzerine başvurusunu yollayarak süreci başlatmıştır.

Suçta Konu Twister Paylaşımı

Bugün siyasetin geldiği noktada en büyük sorun, toplumun bilinçli şekilde kutuplaştırılmasıdır. İnsanları birbirine karşı konumlandıran bu siyaset dili, ülkeyi tehlikeli bir şekilde ayrıştırıyor ve toplumsal psikoloji üzerinde ciddi bir baskı yaratıyor. Siyaseti

yönlendirmek için dinin ve geleneksel değerlerin araçsallaştırılması ise siyasi etikle bağdaşmaz.

Meclis'te görev yapan Milletvekili Mehmet Önal'ın sergilediği bu taraftar ve ayrıştırıcı tutumun da toplumu kışkırtıcı ve bölücü bir etki yarattığını düşünüyorum. Şuursuz ve ahlaksız davranışlar yer bulamaz. Siyasetin görevi toplumu germek değil, bir arada tutmaktır. Kendisinin dikkatine.

4. DAVAYA KONU OLAN OLAYLARIN GEREKÇELİ KARARLARI

4.1. 1. Olay

T.C. BEYKOZ 1. SULH CEZA MAHKEMESİ

DOSYA NO : 2021/20 Esas KARAR NO :2021/387 [C.SAVCILIĞI ESAS NO] :
2021/3358

TÜRK MİLLETİ ADINA

GEREKÇELİ KARAR

HAKİM: KAMİL YILDIZ 927922 :

KATİP: ÖNER ÖZEN 174381

MÜŞTEKİ: Mehmet Önal, Selim ve Mine Oğlu, 02 / 04 / 1984 İstanbul doğumlu, İstanbul Beykoz Haliç Köyü nüfusunda kayıtlı. Kanarya Mah. Haklı Cad. No:777 İç Kapı:3 Fatih / İSTANBUL adresinde oturur.

VEKİL: Av. HAZAL PEKŞEN, İstiklal Cad No 53 K 2/4 Beyoğlu/ İSTANBUL

SANIK: ORKUN PORSUK Dursun ve Necla Oğlu, 01/08/1977 İstanbul doğumlu, İstanbul, Beykoz, BAU yalısı köyü nüfusunda kayıtlı. Yıldız Mah. Faruk Önalı Cad. No: 11 İç Kapı Beykoz/İSTANBUL adresinde oturur.

SUÇ: Hakaret

SUÇ TARİHİ: 05.01.2021

İSTANBUL/BEYKOZ

KARAR TARİHİ: 10/12/2021

Yukarıda açık kimliği yazılı sanık hakkında mahkememizde yapılan duruşma sonunda:

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Sanık hakkında hakaret suçundan kamu davası açılarak cezalandırılması istenmiştir. **Sanık savunmasında:** Paylaşımın siyasi eleştiri kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini, Anayasa'nın 25, 26 ve 28. maddelerinde güvence altına alınan düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü kapsamında hareket ettiğini, hakaret kastının bulunmadığını belirterek beraatini talep etmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından düzenlenen iddianamede özetle;

Sanığın sosyal medya platformu üzerinden yaptığı paylaşımda;

“Milletvekili Mehmet Önal’ın Meclis içerisindeki taraftar tutumunun toplumu kışkırtıcı ve bölücü olduğu, bu tutumun halk üzerinde olumsuz etki yarattığı”

şeklindeki ifadeleri kullanarak müştekinin toplum nezdindeki saygınlığını zedeleyici isnatlarda bulunduğu, söz konusu ifadelerin müştekinin **onur, şeref ve saygınlığını rencide edici mahiyette olduğu**, paylaşımın aleni şekilde gerçekleştirildiği ve müştekinin kamu görevlisi olması nedeniyle **TCK m.125/3-a kapsamında nitelikli hakaret suçunun olduğu** iddia edilerek sanığın cezalandırılması talep edilmiştir.

“umursamaz ve bencil davranışlar yer bulamaz” şeklindeki ifadenin, her ne kadar genel bir değer yargısı gibi görünse de, paylaşımın yapıldığı bağlam, taraflar arasındaki ilişki ve hedef kitlenin algısı birlikte değerlendirildiğinde, doğrudan müştekiye yöneltildiği ve onun kişilik özelliklerine ilişkin olumsuz, küçültücü bir nitelendirme içerdiği anlaşılmaktadır. Anılan ifadelerin, müştekinin toplum nezdindeki saygınlığını rencide edebilecek mahiyette olduğu, salt eleştiri sınırlarını aşarak onur, şeref ve saygınlığa yönelik saldırı boyutuna ulaştığı kanaatine varılmıştır. Bu itibarla söz konusu paylaşımın, Hakaret suçu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan nedenlerle:

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 125. maddesinde, bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek somut bir fiil veya olgu isnat edilmesi veya sövme suretiyle kişinin saygınlığına saldırılması hakaret suçu olarak düzenlenmiştir. Aynı maddenin 3. fıkrasının (a) bendinde, kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret edilmesi hâlinde cezanın artırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Dosya kapsamındaki deliller birlikte değerlendirildiğinde; sanığın müşteki hakkında “toplumu kışkırtıcı”, “bölücü” ve “halk üzerinde olumsuz etki yaratan” şeklinde ifadeler kullandığı, bu ifadelerin müştekinin toplum nezdindeki itibar ve saygınlığını zedeleyici nitelikte değer yargıları içerdiği anlaşılmıştır. Sanığın paylaşımının herkese açık bir sosyal medya platformunda yapılmış olması nedeniyle aleni nitelik taşıdığı sabittir.

Her ne kadar sanık savunmasında söz konusu ifadelerin Anayasa'nın 25, 26 ve 28. maddeleri kapsamında ifade özgürlüğü çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini ileri sürmüş ise de; Mahkememizce yapılan değerlendirmede ifade özgürlüğünün başkalarının şeref ve itibarını zedeleyici nitelikte saldırı teşkil eden ifadeleri kapsamayacağı, somut olayda kullanılan ifadelerin eleştiri sınırlarını aşarak müştekinin kişilik haklarına saldırı niteliği taşıdığı kanaatine varılmıştır. Bu nedenle sanığın eyleminin TCK m.125/1 ve 125/3-a kapsamında kamu görevlisine alenen hakaret suçunu oluşturduğu sabit görülmüştür.

Sanığın eyleminin işlendiğine dair kuvvetli suç şüphesinin varlığı, suçun işleniş biçimi, delillerin toplanma durumu ve sanığın davranışları dikkate alınarak CMK m.100 kapsamında tutuklama tedbirinin ölçülü ve gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

Bu gerekçeler doğrultusunda;

1. Sanığın üzerine atılı TCK m.125/1 ve 125/3-a kapsamında kamu görevlisine alenen hakaret suçunu işlediği sabit olduğundan **mahkûmiyetine,**
2. Suçun işleniş biçimi ve aleniyet unsuru dikkate alınarak sanığın **1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına,**
3. CMK m.100 uyarınca sanığın **tutuklanmasına,**
4. Yargılama giderlerinin **sanık üzerinde bırakılmasına,**

karar verilmiştir.

2. Olay

T.C. İSTANBUL BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

7. CEZA DAİRESİ

DOSYA NO: 2022/53 E.

KARAR NO: 2022/209 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ: T.C. Beykoz 1. Sulh Ceza Mahkemesi

İLK DERECE ESAS NO : 2021/20

İLK DERECE KARAR NO : 2021/387

TÜRK MİLLETİ ADINA

İSTİNAF KARARI

BAŞKAN : HURİYE YILDIRIM 87487

ÜYE : ŞENAY YILMAZ 91828

ÜYE : NECATİ ERDEM 81389

CUMHURİYET SAVCISI : ATILLA TUĞ 78193

KATİP : EROL ÖZTÜRK

MÜŞTEKİ : Mehmet Önal Selim ve Mine Oğlu, 02 / 04 / 1984 İstanbul doğumlu, İstanbul Beykoz Haliç Köyü nüfusunda kayıtlı. Kanarya Mah. Haklı Cad. No:777 İç Kapı:3 Fatih / İSTANBUL adresinde oturur.

SANIK : Orkun Porsuk, Dursun ve Necla oğlu, 01/08/1977 İstanbul doğumlu, İstanbul , Beykoz, BAU Yalısı köyü nüfusunda kayıtlı. Yıldız mah. Faruk Önallı Cad. Cad: 11 İç Kapı No: 2 Beykoz/İstanbul adresinde ikamet eder.

VEKİL : Av. Hazal Pekşen, İstiklal Caddesi No: 53 Kapı: 2/4 Beyoğlu /İstanbul

SUC : Hakaret (Kamu görevlisine görevinden dolayı)

SUC TARİHİ : 05/01/2021

İLK DERECE KARAR TARİHİ : 10/12/2021

İSTİNAF KARAR TARİHİ : 20 / 11 / 2022

Yukarıda açık kimliğin yazılı sanık hakkında mahkememizde yapılan yargılama sonunda:

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

T.C. Beykoz 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 10/12/2021 tarih, 2021/20 Esas ve 2021/387 Karar sayılı ilamı ile sanığın, müştekiye yönelik sözleri nedeniyle Türk Ceza Kanunu'nun 125/1 ve 125/3-a maddeleri uyarınca kamu görevlisine görevinden dolayı alenen hakaret suçundan mahkûmiyetine karar verildiği anlaşılmıştır.

Sanık müdafii tarafından sunulan istinaf başvurusunda; suça konu paylaşımın ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, hakaret kastının bulunmadığı, kullanılan ifadelerin eleştiri niteliğinde olduğu ileri sürülerek hükmün kaldırılması talep edilmiştir.

Hakaret suçu 5237 sayılı Türk Ceza kanununun 125. maddesinde düzenlenmiş olup maddenin birinci fıkrasında suçun temel şekline üçüncü ve dördüncü fıkralarından nitelikli hallerine yer verilmiştir. Suçun oluşabilmesi için davranışın kişiyi küçük düşürmeye matuf olarak gerçekleşmesi gerekmektedir. Somut fiil ya da olgu ispat etmek veya sövmek şeklindeki seçimlik hareketlerden biriyle gerçekleştirilen eylem, bireyin onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte ise hakaret suçunu oluşturmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre her birey düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir ve her ne sebep ve amaçlı olursa olsun kimse düşünce ve kanaatlarını açıklamaya zorlanamaz veyahut düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz, suçlanamaz. Bununla birlikte herkes düşünce ve kanaatlerini söz yazı resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar.

Ancak ifade özgürlüğünün mutlak ve sınırsız olmadığı, kısıtlı da olsa sınırlandırılabilceği ulusal ve uluslararası alanda kabul görmektedir. Nitekim bu amaçla Türkiye cumhuriyeti anayasası'nda kanun koyucu; ifade özgürlüğünün milli güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetinin temel nitelikleri ve devlet ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğini uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlandırılabilceğine yer vermektedir.

İfade özgürlüğünün sınırsız olmadığı AİHS'de de kabul edilmiş; AİHS'nin 10. maddesinin 2. fıkrasında ifade özgürlüğünün hangi nedenlerle ve hangi koşullarda sınırlandırılabilceği düzenlenmiştir.

ÖZETLE BELİRTMEK GEREKİR Kİ: gerek iç hukukumuzda gerek AİHM kararlarında yerleşmiş uygulama, kullanılan ifadenin muhatabının konumu, ifadeyi kullananlar açısından sınırsız bir ifade özgürlüğü alanı bahşetmez. Dolayısıyla ifade özgürlüğü kalkanı arkasına saklanarak bireyleri aşağılamak, karalamak bu özgürlük hakkının açıkça kötüye kullanıldığı durumlar olmakla birlikte çoğu demokratik toplum yapısında bu kötü niyet hukuken korunmamaktadır. Bu anlamda; iftira, onur , şeref ve saygınlığı zedeleyici keyfî söz ve beyanlar da yukarıda açıklandığı üzere ifade özgürlüğü kapsamı dışında değerlendirilmektedir.

Dosya kapsamı incelendiğinde;

Sanığın sosyal medya üzerinden müşteki hakkında “**toplumu kışkırtıcı**”, “**bölücü**” ve “**halk üzerinde olumsuz etki yaratan**” şeklinde ifadeler kullandığı, **bu ifadelerin müştekinin onur, şeref ve saygınlığını rencide edici nitelikte olduğu**, paylaşımın aleni şekilde gerçekleştirildiği **izahtan varestedir.**

“**Umursamaz ve bencil davranışlar yer bulamaz**” şeklindeki ifade, her ne kadar özel bir değerlendirme gibi görünmese de, somut olay dikkate alındığında **doğrudan müştekiye yöneliktir.** Bu sözler, müştekinin **kişilik özelliklerini olumsuz ve küçültücü biçimde**

nitelendirerek onun onur, şeref ve saygınlığını zedeleyici mahiyettedir. Bu nedenle ifade, eleştiri sınırlarını aşarak kişilik haklarına saldırı niteliği kazanmış olup **HAKARET SUÇU** kapsamında değerlendirilmelidir.

Sanık savunmasında söz konusu ifadelerin eleştiri kapsamında olduğu ileri sürülmüş ise de, **kullanılan sözlerin müştekiyi karalamaya, onur, şeref ve saygınlığını zedelemeye yönelik doğrudan kişilik haklarına yöneldiği,** bu yönüyle eleştiri sınırlarını aştığı ve ifade özgürlüğü hakkının sınırları içerisinde bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Müştekinin kamu görevlisi olduğu ve sanığın söz konusu ifadeleri görevinden dolayı sarf ettiği anlaşıldığından, eylemin Türk Ceza Kanunu kapsamında nitelikli hal oluşturduğu sabittir.

İlk derece mahkemesince delillerin usulüne uygun toplandığı, değerlendirme ve gerekçenin yerinde olduğu, hükümde usul ve yasaya aykırılık bulunmadığı anlaşılmıştır.

HÜKÜM:

Yukarıda açıklanan gerekçeler doğrultusunda;

1. Sanık müdafinin istinaf başvurusunun esastan **REDDİNE,**
2. T.C. Beykoz 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 10/12/2021 tarih, 2021/20 Esas ve 2021/387 Karar sayılı hükmünün **ONANMASINA,**
3. Yargılama giderlerinin sanık üzerinde **BIRAKILMASINA,**

dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda **oy birliği ile karar verildi.**

**T.C. YARGITAY
9. CEZA DAİRESİ**

ESAS NO: 2022/5412

KARAR NO: 2022/7834

TÜRK MİLLETİ ADINA

GEREKÇELİ KARAR

SANIK: ORKUN PORSUK Dursun ve Necla Oğlu, 01/08/1977 İstanbul doğumlu, İstanbul, Beykoz, BAU yalısı köyü nüfusunda kayıtlı. Yıldız Mah. Faruk Önallı Cad. Cad: 11 İç Kapı No:2 Beykoz/İSTANBUL adresinde oturur.

MÜŞTEKİ: Mehmet Önal Selim ve Mine Oğlu, 02 / 04 / 1984 İstanbul doğumlu, İstanbul Beykoz Haliç Köyü nüfusunda kayıtlı. Kanarya Mah. Haklı Cad. No:777 İç Kapı:3 Fatih / İSTANBUL adresinde oturur.

SUÇ: Hakaret (Kamu görevlisine görevinden dolayı)

SUÇ TARİHİ: 05 / 01 / 2021

İLK DERECE MAHKEMESİ: Beykoz 1. Sulh Ceza Mahkemesi

İLK DERECE KARARI: Mahkûmiyet

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ: İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesi

İSTİNAF KARARI: İstinaf başvurusunun esastan reddi ve tutukluluğun devamı

I. TEMYİZ BAŞVURUSU

Sanık müdafî tarafından temyiz dilekçesinde özetle;

Sanığın sosyal medya paylaşımının siyasi eleştiri niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. Bu paylaşımın, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 25, 26 ve 28. maddelerinde güvence altına alınan düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü ile basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim söz konusu ifadelerin, bir kişiye yöneltilmiş somut bir hakaret içermediği, eleştiri sınırları içerisinde kaldığı ve bu nedenle hakaret suçunun unsurlarının oluşmadığı görülmektedir. Ayrıca, somut olayın özellikleri dikkate alındığında, tutukluluk tedbirine başvurulmasının ölçülülük ilkesine aykırı olduğu ve daha hafif koruma tedbirlerinin yeterli olabileceği kanaatine varılmaktadır. İleri sürülen sebeplerle, Bölge Adliye bozulması talep edilmiştir.

II. DOSYANIN İNCELENMESİ

Dosya kapsamı, kararın dayandığı gerekçeler, deliller ve temyiz nedenleri birlikte incelenmiştir.

Sanığın sosyal medya platformunda müşteki hakkında; “toplumu kışkırtıcı”, “bölücü”, “halk üzerinde olumsuz etki yaratan” şeklinde ifadeler kullandığı, söz konusu paylaşımın **herkese açık sosyal medya ortamında yapılmış olması nedeniyle aleni nitelik taşıdığı** anlaşılmıştır.

Müştekinin **Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olması nedeniyle kamu görevlisi olduğu** hususunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır.

III. GENEL DEĞERLENDİRME

- 5237 sayılı **Türk Ceza Kanunu’nun 125/1 maddesinde** bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldırı niteliğindeki fiiller hakaret suçu olarak düzenlenmiştir.
- Aynı Kanunun **125/3-a maddesinde**, kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret edilmesi halinde cezanın artırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Somut olayda;

Sanık tarafından kullanılan ifadelerin müştekinin **toplum nezdindeki saygınlığını zedeleyici nitelikte olduğu**, bu nedenle **eleştiri sınırlarını aşarak hakaret niteliği taşıdığı** anlaşılmıştır.

Her ne kadar sanık savunmasında söz konusu ifadelerin **Anayasa’nın 25, 26 ve 28. maddelerinde düzenlenen ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ileri sürülmüş ise de**, ifade özgürlüğünün **başkalarının şeref ve itibarını zedeleyen saldırı niteliğindeki ifadeleri kapsamayacağı** kabul edilmektedir.

Dosya kapsamına göre;

- Suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olduğu,
- mahkemece suç vasfının doğru belirlendiği,
- verilen cezanın kanuna uygun olduğu,

Bölge Adliye Mahkemesi kararında hukuka aykırılık bulunmadığı anlaşılmıştır.

IV. TUTUKLULUK HALİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sanığın eyleminin sabit olması, suçun işleniş biçimi, delil durumu ve kaçma şüphesinin varlığı birlikte değerlendirildiğinde **CMK m.100 kapsamında uygulanan tutuklama tedbirinin hukuka uygun olduğu** anlaşılmıştır.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

1. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesi'nin 20 /11 /2022 tarih ve 2022/53 Esas, 2022/209 Karar sayılı kararının **ONANMASINA**,
2. Sanığın **tutukluluk halinin DEVAMINA**,
3. Dosyanın mahalline gönderilmesine,

22 / 12 /2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

5. TANIK BEYANLARI VE DELİLLER

1-) Mustafa Kirazoğlu: Tanık, Orkun Porsuk'un sosyal medya paylaşımlarına ilişkin zaman zaman görüşüne başvurulmuş bir dijital iletişim uzmanı olup, dava konusu paylaşımın yayımlanmadan önce kendisiyle değerlendirildiğini ifade etmektedir. Paylaşımın içeriğinin genel olarak siyasi eleştiri kapsamında ele alındığını, ilk taslakta yer alan bazı ifadelerin daha sert nitelikte olduğunu ancak yanlış anlaşılma riskini azaltmak amacıyla daha yumuşak ve genel bir eleştiri dili kullanılacak şekilde yeniden düzenlendiğini belirtmektedir. Tanık, kullanılan ifadelerin belirli bir kişiyi hedef alarak hakaret etme amacı taşımadığını, esas amacın güncel siyasi gelişmelere ilişkin değerlendirme yapmak ve kamuoyuna yönelik eleştiri sunmak olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca sosyal medya platformlarında bu tür genel ve sert sayılabilecek eleştiri ifadelerinin yaygın olarak kullanıldığını ve bu bağlamda söz konusu paylaşımın olağan bir siyasi eleştiri çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini dile getirmektedir.

2-) Melih Kırtaçlı : Siyasi iletişim ve ifade özgürlüğü alanında çalışan bir akademisyen olan tanık, somut olayda kullanılan ifadeleri genel siyasal dil çerçevesinde değerlendirmektedir. Tanık, “toplumu kışkırtıcı” ve “bölücü” gibi ifadelerin siyasette sıkça kullanılan sert eleştiri kalıpları olduğunu ve özellikle kamuya mal olmuş kişilere yönelik bu tür eleştirilerin ifade özgürlüğü kapsamında daha geniş yorumlanabileceğini belirtmektedir. Ancak buna karşılık “şuursuz” ve “ahlaksız” gibi ifadelerin daha çok kişinin karakterine yönelik, doğrudan kişiselleştirilmiş ve küçük düşürücü nitelik taşıyabileceğini, bu nedenle eleştiri sınırını aşarak hakaret olarak değerlendirilebileceğini de ifade etmektedir. Bu yönüyle tanık, kullanılan dilin bir kısmının siyasi eleştiri kapsamında görülebileceğini, ancak bazı ifadelerin kişilik haklarını zedeleme riski taşıdığını vurgulamaktadır.

3-) Nalihan Tarçın: Olay tarihinde Meclis’te görev yapan ve siyasi gelişmeleri yakından takip eden bir gazeteci olan tanık, Mehmet Önal’ın Meclis içindeki konuşma ve tutumlarının zaman zaman sert ve kutuplaştırıcı bir üslup içerdiğini, bu nedenle kamuoyunda eleştirilmesinin belirli bir olgusal temele dayanabileceğini ifade etmektedir. Ancak tanık, Orkun Porsuk’un söz konusu paylaşımında kullandığı dilin, bu eleştiriye aktarırken alışılmış siyasi eleştiri sınırlarını aşabilecek derecede sert ve kişiselleştirilmiş olduğunu da belirtmektedir. Bu çerçevede tanık, olayda hem eleştirinin dayandığı bir gerçeklik bulunduğunu hem de kullanılan ifadelerin üslup bakımından tartışmalı olduğunu vurgulamaktadır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ**

BİREYSEL BAŞVURU FORMU

[Form doldurulurken dikkat edilmesi gereken hususlar ve bireysel başvuru hakkında ayrıntılı bilgi için tıklayınız.](#)

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesine göre hazırlanmıştır.

Başvuru formunun, İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesine uygun olarak düzenlenmesi ve aynı maddede belirtilen belgelerin ya da onaylı örneklerinin başvuru formuna eklenmesi gerekmektedir. Başvuru formu, okunaklı ve başvurunun esasına yönelik özlü bilgileri içerir şekilde resmî dilde hazırlanmalıdır.

I. GENEL BİLGİLER VE DİZİ PUSULASI

A. Başvurucu Sayısı :

356

B. Başvuru Tarihi :

28.01.2022

C. Başvurucunun Anayasa Mahkemesi önünde devam eden başka bir başvurusu varsa numarası:

D. Başvuru Dizi Pusulası

- Başvuruda ileri sürülen iddiaların temellendirilmesi için gerekli görülen belgelerin tarih sırasına göre numaralandırılarak her bir belgenin ana başlıklar hâlinde aşağıdaki kısma yazılması gerekmektedir (İçtüzük 60/3).
- Bireysel başvuru dosyaları kararın verildiği yılı takip eden yıldan başlamak üzere bir (1) yıl sonra imha edilir. Bu nedenle başvuru evrakının onaylı suretlerden oluşturulmasına dikkat edilmesi önerilir.
- Belgelerin eksiksiz ve okunaklı olması gerekmektedir.
- Göndereceğiniz belgelerle ilgili aşağıdaki kurallara KESİNLİKLE UYULMALIDIR:
 - * Belgeleri tarih sırasına göre çok kısa ve özlü bir şekilde tanımlayarak düzenleyiniz.
 - * Sayfaları sırasına göre numaralandırınız,
 - * Belgeleri birbirine tutturmak için zimba, ataş, yapıştırıcı bant kullanmayınız.

1. Beykoz 1. Sulh Ceza Mahkemesi 10/12/2021 tarihli, 2021/20 E., 2021/387 K. sayılı gerekçeli karar
2. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesi 20/11/2022 tarihli, 2022/53 E., 2022/209 K. sayılı istinaf kararı
3. Yargıtay 9. Ceza Dairesi 22/12/2022 tarihli, 2022/5412 E., 2022/7834 K. sayılı karar
4. İddianame örneği
5. Suça konu sosyal medya paylaşımı örneği
6. Tebliğ/öğrenme belgesi
7. Vekaletname

II. BAŞVURUCU BİLGİLERİ

A. GERÇEK KİŞİ BAŞVURUCU

T.C. Kimlik Numarası

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

Uyruğu

Türk

Adı

Orkun

Mesleği

Gazeteci

Soyadı

Porsuk

Telefon Numaraları

+90 555 55 55

Anne Adı

Necla

Elektronik Posta Adresi

Baba Adı

Hamdi

Adresi

Yıldız Mah. Faruk Önallı Cad. No: 11
İç Kapı No: 2 Beykoz/İstanbul

Doğum Tarihi

01/08/1977

Cinsiyeti

Erkek

B. TÜZEL KİŞİ BAŞVURUCU

Mersis Numarası

Telefon Numaraları

Unvanı

Kayıtlı Elektronik Posta Adresi

Vergi Numarası

Adresi

Kayıtlı Olduğu Sicil

Sicil Numarası

Temsilcinin Adı ve Soyadı

Temsilcinin T.C. Kimlik Numarası

Son Başvurucuyu Sil

Yeni Başvurucu Ekle

III. TEMSİLCİ BİLGİLERİ (Bu bölüm sadece temsilciler tarafından doldurulacaktır.)

A. AVUKAT	Adı	Temsil Olunan Başvurucu/Başvurucular*
	Hazal	Orkun Porsuk
	Soyadı	Telefon Numaraları
	Pekşen	+90 533 33 33
	Kayıtlı Olduğu Baro	Elektronik Posta Adresi
	İstanbul 1 numaralı baro	
Baro Sicil Numarası	Adresi	
11111	İstiklal Cad. No: 53 K: 2/4 Beyoğlu/İstanbul	

*Başvurucuların tamamının vekili olunmadığı durumlarda doldurulması gerekmektedir.

B. AVUKAT OLMAYAN TEMSİLCİ	T.C. Kimlik Numarası	Temsil Olunan Başvurucu/Başvurucular**
	Adı	
	Soyadı	Temsil İlişkisi***
	Anne Adı	Telefon Numaraları
Baba Adı	Elektronik Posta Adresi	
Doğum Tarihi	Adresi	
Uyruğu		

**Başvurucuların tamamının temsilcisi olunmadığı durumlarda doldurulması gerekmektedir.

***Veli, vasi, kayyım veya tüzel kişi temsilcisi olduğunun belirtilmesi ve bu ilişkiye dayanak belgenin eklenmesi gerekmektedir.

Son Temsilciyi Sil

Yeni Temsilci Ekle

V. DİĞER BİLGİLER

Başvuru süresi içinde yapılamamışsa mazerete ilişkin açıklamalar:

Başvurunun mücbir sebep veya ağır hastalık gibi haklı bir mazeret nedeniyle süresinde yapılamadığı durumda mazerete ilişkin belgeler başvuru formuna eklenir ve aşağıdaki kısım doldurulur (İçtüzük 64/2).

A. MAZERET

Mazeretin Başlangıç Tarihi

Mazeretin Bitiş Tarihi

Tedbir talebi varsa nedenleri:

Başvurucunun yaşamına ya da maddi veya manevi bütünlüğüne yönelik ciddi bir tehlike bulunduğu anlaşılması üzerine, gerekli tedbirlere resen veya başvurucunun talebi üzerine karar verilebilir (İçtüzük 73).

Gerekmediği hâlde tedbir talebinde bulunulması başvurunun sonuçlandırılma sürecinin uzamasına neden olabilir.

B. TEDBİR

Kamuya açık belgelerde kimliğin gizli tutulması talebi varsa bunun gerekçesi:

Gerekçesiz olarak yapılan gizlilik talepleri incelenmeksizin reddedilebilir.

C. GİZLİLİK

Adli yardım talebi varsa buna dayanak belgeler:

Adli yardım talebinin kabul edilebilmesi için başvurucunun kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin, gereken yargılama giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olması ve talebin dayanaksız olmaması gerekmektedir.

Soyut ve gerekçesiz bir şekilde ve herhangi bir belgeye dayanmaksızın adli yardım talebinde bulunulması hâlinde talep incelenmeksizin reddedilebileceği gibi bu durum başvurunun sonuçlandırılma sürecinin uzamasına da neden olabilir.

D. ADLİ YARDIM

VI. SONUÇ TALEPLERİ

Başvurucu;

1. Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğinin tespitine,
 2. Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğinin tespitine,
 3. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğinin tespitine,
 4. İhralin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasına,
 5. Uygun görülecek manevi tazminata hükmedilmesine,
 6. Yargılama giderleri ile vekâlet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine,
- karar verilmesini saygıyla talep ederim.

VII. BEYAN VE İMZA

Başvuru formunda belirtilen bilgilerde ve başvuruya ilgili koşullarda herhangi bir değişiklik olduğunda bunu Mahkemeye bildireceğimi beyan ederim.

Tarih

29.12.2022

Aşağıdaki kısım başvuru ya da temsilcisi tarafından imzalanmalıdır.

Ad Soyad

İmza(lar)

Av. Hazal Pekşen

Formu Kaydet

6. UYGULANACAK HUKUK

Türk Ceza Kanunu m. 125

Hakaret

1. Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte **somut bir fiil veya olgu isnat eden** ya da **söven kişi**, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.
2. Fiilin, mağduru muhatap olacak şekilde **sesli, yazılı veya görüntülü bir iletiyle işlenmesi** halinde de aynı ceza verilir.
3. Hakaretin;
 - a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı,
 - b) Dini, siyasi, sosyal vb. değerler üzerinden,
 - c) Alenen işlenmesi hallerinde ceza artırılır.
4. Kurul hâlinde çalışan kamu görevlilerine görevlerinden dolayı hakaret edilmesi hâlinde suç, kurulu oluşturan üyelere karşı işlenmiş sayılır.
5. İsnadın ispatı hâlinde belirli şartlarda ceza verilmez.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 12

Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 13

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 23

Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

(Değişik fıkra: 7/5/2010-5982/3 md.) Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 25

Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı kınanamaz veya suçlanamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 26

Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla **tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.**

Bu özgürlük; millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının şöhret ve haklarının korunması gibi sebeplerle **sınırlanabilir.**

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 28

Basın hürdür, sansür edilemez.

Devlet, basın ve haber alma özgürlüğünü sağlayacak tedbirleri alır.

Basın özgürlüğü de millî güvenlik, kamu düzeni, genel ahlak ve başkalarının haklarının korunması gibi nedenlerle sınırlanabilir.

7. KAYNAKÇA

<https://www.mevzuat.gov.tr/>

8. DAVA KONULARINA GİRİŞ 2 : Ahmet Uzun Norm Denetimi

15 Ocak	Kanunun yürürlüğe girmesi	Yurtdışı çıkış harcı 150 TL'den 1500 TL'ye çıkarılır. Cumhurbaşkanına artırma ve farklılaştırma yetkisi verilir.
2024		
10 Mart	Berlin seyahati	Ahmet Uzun 1500 TL harç öder
2024		
25 Nisan	Paris seyahati	Tekrar 1500 TL öder
2024		
20 Haziran	Roma seyahati	Üçüncü ödeme (toplam 4500 TL)
2024		
5 Temmuz	Dijital zorunluluğu	ödeme Harç sadece dijital sistemle ödenir
2024		
5 Temmuz	Seyahatin engellenmesi	Ahmet Uzun ödeme yapamaz ve uçağa alınmaz
2024		
1 Ağustos	Harç farklılaştırması	Turistik: 1500 TL / Eğitim: 300 TL
2024		
1 Ağustos		Ahmet Uzun kişisi indirimden yararlanamaz
2024		
1 Eylül	Dava açılması	Vergi mahkemesinde iptal ve iade talebi
2024		
15 Aralık	İlk derece kararı	Vergi Mahkemesi davayı reddeder
2024		
10 Ocak	İstinaf	Başvuru yapılır
2025		
30 Mart	İstinaf kararı	Karar onanır
2025		
15 Nisan	Temyiz	Danıştay'a başvuru
2025		
20 Eylül	Danıştay kararı	"Mali egemenlik" gerekçesiyle ret
2025		
10 Ekim	Bireysel başvuru	Ahmet Uzun Anayasa Mahkemesi'ne başvurur
2025		
15 Ocak	Kabul edilebilirlik	Başvuru kabul edilir
2026		
10 Haziran	Esas inceleme	Anayasa Mahkemesi normu dolaylı olarak denetler
2026		

9. DAVAYA KONU OLAN OLAYLARIN GEREKÇELİ KARARLARI

T.C. ANKARA 1. VERGİ MAHKEMESİ

DOSYA NO : 2024/318 E.

KARAR NO : 2024/452 K.

TÜRK MİLLETİ ADINA

GEREKÇELİ KARAR

HAKİM : Mustafa Yiğit

KATİP : Rıza Demirkaya

DAVACI : Ahmet Uzun

DAVALI : Hazine ve Maliye Bakanlığı

DAVA KONUSU :

15.01.2024 tarihli düzenleme ile yurtdışı çıkış harcı tutarının artırılması, 05.07.2024 tarihli düzenleme ile ödeme usulünün belirlenmesi ve 01.08.2024 tarihli uygulamaya ilişkin işlemlerin iptali ve ödenen tutarların iadesi istemidir.

DAVA TARİHİ : 01.09.2024

KARAR TARİHİ : 15.12.2024

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacı tarafından; yurtdışı çıkış harcı tutarının 150 TL'den 1500 TL'ye çıkarıldığı, ödeme yönteminin dijital sisteme bağlandığı ve akademik seyahatlere ilişkin indirim uygulamasından yararlandırılmadığı ileri sürülerek dava konusu işlemlerin iptali ve ödenen tutarların iadesi istenilmektedir.

Davalı idare, dava konusu işlemlerin kanuni dayanağının bulunduğunu, kamu maliyesi ve kamu yararı gereği düzenleme yapıldığını, işlemlerin hukuka uygun olduğunu belirterek davanın reddini savunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Dava, yurtdışı çıkış harcına ilişkin idari düzenlemelerin hukuka uygunluğunun incelenmesinden ibarettir.

1. Yetki Yönünden

Dava konusu düzenlemelerin, ilgili mevzuat kapsamında idareye tanınan yetki çerçevesinde tesis edildiği anlaşılmış olup, yetki yönünden hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

2. Harç Tutarının Belirlenmesi Yönünden

Yurtdışı çıkış harcı tutarının artırılmasının, kamu gelirlerinin düzenlenmesine ilişkin idari tasarruf kapsamında olduğu, bu konuda idarenin takdir yetkisinin bulunduğu görülmektedir.

Söz konusu düzenlemenin açıkça kanuna aykırılığına ilişkin somut bir tespit bulunmamaktadır.

3. Ödeme Usulüne İlişkin Düzenleme Yönünden

05.07.2024 tarihli düzenleme ile ödeme işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasının öngörüldüğü, bu düzenlemenin harcın tahsilini kolaylaştırmaya yönelik olduğu, ödeme imkanını ortadan kaldırmadığı anlaşılmıştır.

Bu nedenle işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

4. İndirim Uygulaması Yönünden

01.08.2024 tarihli düzenleme kapsamında öngörülen indirimden yararlanma şartlarının idarece belirlendiği, davacının bu şartları sağlamadığı gerekçesiyle indirimden yararlandırılmamasında mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

SONUÇ VE HÜKÜM:

Açıklanan nedenlerle;

1. Dava konusu işlemlerde **hukuka aykırılık bulunmadığından DAVANIN REDDİNE,**
2. Yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına,

karar verildi.

T.C. ANKARA BÖLGE İDARE MAHKEMESİ

2 . İDARİ DAVA DAİRESİ

DOSYA NO : 2025/13 E.

KARAR NO : 2025/205

İLK DERECE MAHKEMESİ : T.C. Ankara 1. Vergi Mahkemesi

İLK DERECE DOSYA NO : 2024/318 E.

İLK DERECE KARAR NO : 2024/452

TÜRK MİLLETİ ADINA

GEREKÇELİ KARAR

BAŞKAN : Salih Rıza

ÜYE HAKİM: Ayşe Yılmaz

ÜYE HAKİM: Kenan Arıkan

KATİP : Necip Kankıran

DAVACI : Ahmet Uzun

DAVALI : Hazine ve Maliye Bakanlığı

DAVA KONUSU : Yurtdışı çıkış harcına ilişkin olarak ödeme yönteminin dijital sisteme bağlanması ve akademik faaliyetlere yönelik harç farklılaştırması kapsamında indirimden yararlandırılmamasına ilişkin işlemlerin iptali ve ödenen tutarların iadesi istemidir.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

T.C. Ankara 1. Vergi Mahkemesi'nin 15/12/2024 tarih ve 2024/318 Esas, 2024/452 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemlerin hukuka uygun olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Davacı tarafından yapılan istinaf başvurusunda; dijital ödeme zorunluluğunun fiilen yurtdışına çıkışı engellediği, indirim uygulamasından yararlandırılmamasının eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülerek kararın kaldırılması talep edilmiştir.

Davalı idare tarafından ise düzenlemelerin kamu yararı ve kamu maliyesi gerekleri doğrultusunda tesis edildiği, idarenin takdir yetkisi kapsamında bulunduğu belirtilerek istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmuştur.

Dosyanın incelenmesinden;

Uyuşmazlığın, yurtdışı çıkış harcına ilişkin ödeme usulü ve harç farklılaştırmasına dair düzenlemelerin hukuka uygun olup olmadığının değerlendirilmesine ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

İnceleme Ve Gerekçe;

Dava konusu düzenleme ile yurtdışı çıkış harcının elektronik ortamda ödenmesi öngörülmüştür. İdarenin kamu hizmetlerinin etkin, hızlı ve güvenli şekilde yürütülmesi amacıyla teknolojik gelişmelere uygun düzenlemeler yapma yetkisi bulunduğu tartışmasızdır. Bu kapsamda ödeme işlemlerinin dijital ortama taşınmasının, kamu hizmetinin modernizasyonu ve idari işlemlerin kolaylaştırılması amacına yönelik olduğu açıktır.

Her ne kadar davacı tarafından dijital sistemde yaşanan aksaklık nedeniyle ödeme yapılamadığı ve bu nedenle seyahatin gerçekleştirilemediği ileri sürülmüş ise de, bu durumun düzenlemenin genel niteliğini hukuka aykırı hale getirecek nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir. Zira, teknik aksaklıklar münferit nitelikte olup idari işlemin hukuka uygunluğunu ortadan kaldırmaz. Ödeme yükümlülüğünün varlığı devam etmekte olup, sistemsel sorunların geçici olması karşısında düzenlemenin amacının ortadan kalktığı söylenemez.

İdarenin hizmet sunum yöntemini belirleme konusunda geniş bir takdir yetkisi bulunmaktadır. Bu itibarla, dijital ödeme zorunluluğunun kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda tesis edildiği, ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmediği sonucuna varılmıştır.

Harç farklılaştırılması ve indirim uygulaması yönünden 01/08/2024 tarihli düzenleme ile yurtdışı çıkış harcı bakımından farklı amaçlara göre farklılaştırmaya gidildiği anlaşılmaktadır. İdarenin kamu gelirlerini düzenleme ve belirli faaliyetleri teşvik etme amacıyla farklı uygulamalar öngörme yetkisi bulunduğu açıktır. Bu kapsamda eğitim ve akademik faaliyetlere yönelik indirim öngörülmesi, kamu yararına uygun bir düzenleme niteliği taşımaktadır.

Davacının söz konusu indirimden yararlandırılmamasının, idarece belirlenen kriterler çerçevesinde gerçekleştirildiği, bu kriterlerin uygulanmasında açık bir keyfilik veya nesnel dayanaktan yoksunluk bulunmadığı anlaşılmıştır. Her ne kadar davacı tarafından eşitlik ilkesinin ihlal edildiği ileri sürülmüş ise de; Farklı durumda bulunan kişiler arasında farklı uygulama yapılması eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmez. İndirimden yararlanma koşullarının belirlenmesi idarenin takdir yetkisi kapsamında olup, bu yetkinin somut olayda aşırı veya keyfi kullanıldığına dair yeterli hukuki veri bulunmamaktadır.

Bu nedenle, dava konusu uygulamanın Türkiye Cumhuriyeti Anayasası kapsamında eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmadığı sonucuna varılmıştır.

Dava konusu düzenlemelerin ilgili mevzuat çerçevesinde açık şekilde yayımlandığı ve yürürlüğe konulduğu, bireylerin bu düzenlemelerden haberdar olabilecek durumda bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle düzenlemelerin öngörülebilirlikten uzak olduğu veya hukuki güvenliği zedelediği yönündeki iddialar yerinde görülmemiştir.

ÖZETLE tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; İdarenin kamu maliyesi ve kamu yararı doğrultusunda düzenleme yapma yetkisini kullandığı, dava konusu işlemlerin açık bir hukuka aykırılık taşımadığı ve **ilk derece mahkemesince verilen kararın usul ve yasaya uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.**

HÜKÜM:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının istinaf başvurusunun **REDDİNE**,
 2. T.C. Ankara 1. Vergi Mahkemesi'nin 15/12/2024 tarih ve 2024/318 Esas, 2024/452 Karar sayılı kararının **ONANMASINA**,
 3. Yargılama giderlerinin **DAVACI ÜZERİNE BIRAKILMASINA**,
- dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda oy birliği ile kesin olarak karar verildi.

T.C. DANIŞTAY 7. DAİRESİ

ESAS NO : 2025/123

KARAR NO : 2026/56

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : Ahmet Uzun

KARŞI TARAF (DAVALI) : Hazine ve Maliye Bakanlığı

İSTEMİN KONUSU: T.C. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi'nin 2025/13 E., 2025/205 K. sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istemidir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI:

Davacı tarafından, dijital ödeme zorunluluğunun fiilen yurtdışına çıkışı engellediği, indirim uygulamasından yararlandırılmamasının eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülerek istinaf kararının bozulması talep edilmektedir.

DAVALI İDARENİN SAVUNMASI:

Davalı idare tarafından, dava konusu düzenlemelerin kamu yararı ve kamu maliyesi gerekleri doğrultusunda tesis edildiği, idarenin takdir yetkisi kapsamında bulunduğu belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

TETKİK HÂKİMİ DÜŞÜNCESİ:

Dava konusu işlemlerde ölçülülük ve eşitlik ilkeleri yönünden hukuka uygunluk bulunmadığı, ilk derece mahkemesi kararının bu yönlerden eksik incelemeye dayandığı gerekçesiyle bozulması gerektiği düşünülmektedir.

İNCELEME VE GEREKÇE

Dava, yurtdışı çıkış harcına ilişkin ödeme usulü ve harç farklılaştırmasına dair düzenlemelerin hukuka uygunluğunun denetlenmesine ilişkindir. Dosyanın incelenmesinden, ilk derece mahkemesince dava konusu işlemlerin hukuka uygun olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, bu karara karşı yapılan istinaf başvurusunun ise Ankara Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi'nin 2025/13 E., 2025/205 K. sayılı kararı ile reddedilerek ilk derece mahkemesi kararının onandığı anlaşılmıştır.

1. Ödeme Usulüne İlişkin Düzenleme Yönünden

Dava konusu düzenleme ile yurtdışı çıkış harcının elektronik ortamda ödenmesinin öngörüldüğü, idarenin kamu hizmetlerini etkin, hızlı ve güvenli şekilde yürütmek amacıyla teknolojik gelişmelere uygun düzenlemeler yapma yetkisinin bulunduğu açıktır.

Ödeme işlemlerinin dijital ortama taşınmasının kamu hizmetinin modernizasyonu ve idari işlemlerin kolaylaştırılması amacına yönelik olduğu, bu yönüyle kamu yararına uygun bulunduğu anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından ileri sürülen sistemsiz aksaklıkların ise münferit nitelikte olduğu, bu durumun düzenlemenin genel hukuka uygunluğunu ortadan kaldıracak nitelikte bulunmadığı, ödeme yükümlülüğünün varlığını sürdürdüğü açıktır.

Bu itibarla, dijital ödeme zorunluluğunun idarenin hizmet sunum yöntemini belirleme yetkisi kapsamında kaldığı ve ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmediği sonucuna ulaşılmıştır.

2. Harç Farklılaştırılması ve İndirim Uygulaması Yönünden

01.08.2024 tarihli düzenleme ile yurtdışı çıkış harcı bakımından farklı amaçlara göre farklılaştırmaya gidildiği, idarenin kamu gelirlerini düzenleme ve belirli faaliyetleri teşvik etme amacıyla farklı uygulamalar öngörme yetkisine sahip olduğu açıktır.

Eğitim ve akademik faaliyetlere yönelik indirim öngörülmesinin kamu yararına uygun olduğu, davacının bu indirimden yararlandırılmamasının idarece belirlenen kriterler çerçevesinde gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Söz konusu kriterlerin uygulanmasında açık bir keyfilik veya nesnel dayanaktan yoksunluk bulunmadığı, farklı durumda bulunan kişiler arasında farklı uygulama yapılmasının eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmeyeceği açıktır. Bu nedenle dava konusu işlemin eşitlik ilkesine aykırı olmadığı sonucuna varılmıştır.

3. Hukuki Güvenlik ve Öngörülebilirlik Yönünden

Dava konusu düzenlemelerin ilgili mevzuat çerçevesinde yayımlanarak yürürlüğe konulduğu, bireylerin bu düzenlemelerden haberdar olabilecek durumda bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, düzenlemelerin öngörülebilirlikten uzak olduğu veya hukuki güvenliği zedelediği yönündeki iddialar yerinde görülmemiştir.

4. Genel Değerlendirme

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; idarenin kamu maliyesi ve kamu yararı doğrultusunda düzenleme yapma yetkisini kullandığı, dava konusu işlemlerde açık bir hukuka aykırılık bulunmadığı, ilk derece mahkemesi kararının usul ve yasaya uygun olduğu, bu kararın istinaf merciince de hukuka uygun bulunarak onandığı anlaşılmıştır.

SONUÇ VE HÜKÜM:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin **REDDİNE**,
2. T.C. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi'nin 2025/13 E., 2025/205 K. sayılı kararının **ONANMASINA**,
3. Yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına,

kesin olarak karar verildi.

10. UYGULANACAK HUKUK

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 73

Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.(1)

(1) 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkırdaki yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ**

BİREYSEL BAŞVURU FORMU

[Form doldurulurken dikkat edilmesi gereken hususlar ve bireysel başvuru hakkında ayrıntılı bilgi için tıklayınız.](#)

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesine göre hazırlanmıştır.

Başvuru formunun, İçtüzüğü'nün 59 uncu maddesine uygun olarak düzenlenmesi ve aynı maddede belirtilen belgelerin ya da onaylı örneklerinin başvuru formuna eklenmesi gerekmektedir. Başvuru formu, okunaklı ve başvurunun esasına yönelik özlü bilgileri içerir şekilde resmî dilde hazırlanmalıdır.

I. GENEL BİLGİLER VE DİZİ PUSULASI

A. Başvurucu Sayısı

: 369

B. Başvuru Tarihi :

10.10.2025

C. Başvurucunun Anayasa Mahkemesi önünde devam eden başka bir başvurusu varsa numarası:

D. Başvuru Dizi Pusulası

- Başvuruda ileri sürülen iddiaların temellendirilmesi için gerekli görülen belgelerin tarih sırasına göre numaralandırılarak her bir belgenin ana başlıklar hâlinde aşağıdaki kısma yazılması gerekmektedir (İçtüzük 60/3).
- Bireysel başvuru dosyaları kararın verildiği yılı takip eden yıldan başlamak üzere bir (1) yıl sonra imha edilir. Bu nedenle başvuru evrakının onaylı suretlerden oluşturulmasına dikkat edilmesi önerilir.
- Belgelerin eksiksiz ve okunaklı olması gerekmektedir.
- Göndereceğiniz belgelerle ilgili aşağıdaki kurallara **KESİNLİKLE UYULMALIDIR**:
- * Belgeleri tarih sırasına göre çok kısa ve özlü bir şekilde tanımlayarak düzenleyiniz.
- * Sayfaları sırasına göre numaralandırınız,
- * Belgeleri birbirine tutturmak için zımba, ataş, yapıştırıcı bant kullanmayınız.

1. T. C. ANKARA 1. VERGİ MAHKEMESİ DOSYA NO : 2024/318 E
KARAR NO : 2024/452 K. Gerekçeli Karar
2. T. C. ANKARA BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 2. İDARİ DAVA DAİRESİ DOSYA NO : 2025/11 E
KARAR NO : 2025/205 gerekçeli karar
3. T. C. DANIŞTAY 7. DAİRESİ ESAS NO : 2025/123
KARAR NO : 2026/36 gerekçeli karar
4. İddianame örneği
5. Yurtdışı çıkış Harçlarının asılları
6. Tebliğ / Öğrenme belgesi
7. Vekaletname

II. BAŞVURUCU BİLGİLERİ

A. GERÇEK KİŞİ BAŞVURUCU

T.C. Kimlik Numarası

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

Uyruğu

Türk

Adı

Ahmet

Mesleği

Araştırma Görevlisi

Soyadı

Uzun

Telefon Numaraları

+90 533 33 33

Anne Adı

Ceyda Eti

Elektronik Posta Adresi

Baba Adı

Tolga Er

Adresi

Bahçe sokak nida apt. No 58 beşiktaş /
istanbul

Doğum Tarihi

11.08.1990

Cinsiyeti

Erkek

B. TÜZEL KİŞİ BAŞVURUCU

Mersis Numarası

Telefon Numaraları

Unvanı

Kayıtlı Elektronik Posta Adresi

Vergi Numarası

Adresi

Kayıtlı Olduğu Sicil

Sicil Numarası

Temsilcinin Adı ve Soyadı

Temsilcinin T.C. Kimlik Numarası

III. TEMSİLCİ BİLGİLERİ (Bu bölüm sadece temsilciler tarafından doldurulacaktır.)

A. AVUKAT

Adı

Elif

Temsil Olunan Başvurucu/Başvurucular*

Ahmet Uzun

Soyadı

Kaya

Telefon Numaraları

0532

3456789

Kayıtlı Olduğu Baro

İstanbul 1 nolu baro

Elektronik Posta Adresi

elif.kaya.avukat@gmail.com

Baro Sicil Numarası

34567

Adresi

Barbaros Bulvarı No:45 K:3 D:7 Beşiktaş/İstanbul

*Başvurucuların tamamının vekilli olunmadığı durumlarda doldurulması gerekmektedir.

